سراج

روزنامه صبح ایران / سال دهم - شماره ۹۱۱
۸ خرداد ماه ۱۴۰۱ / با ما همراه شوید
www.serajonline.com - @serajname

حدیث روز

امام کاظم علیه السلام :
عِيالُ الرَّجُلِ أَسراؤُهُ ، فَمَن أنعَمَ اللّه عَلَيهِ نِعمَةً فَلْيُوَسِّع عَلى أَسرائِهِ ، فَإِن لَم يَفعَل أوشَكَ أن تَزولَ تِلكَ النِّعمَةُ .
خانواده مرد ، [به منزله] اسیران اویند . پس هر که خداوند به او نعمتی داد ، باید اسیرانش را در گشایش قرار دهد ؛ زیرا اگر چنین نکند ، به زودی ، آن نعمت ، از کف او می رود .
کتاب من لا یحضره الفقیه : ج ۳ ص ۵۵۶ ح ۴۹۱۰

کتاب‌های پول‌ساز!

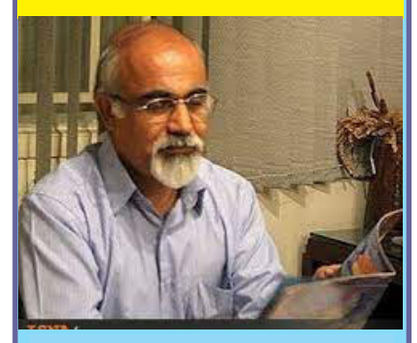

محمدرضا یوسفی کتاب‌های ژانر وحشت و کمیک استریپ‌ها را کتاب‌های پول‌سازی معرفی می‌کند که با انگیزه اصلی چرخش سرمایه تولید می‌شوند.

این نویسنده ادبیات کودک و نوجوان و منتقد ادبی درباره کتاب‌های کمیک استریپ که مخاطبان زیادی دارد و بومی‌سازی این نوع کتاب‌ها در ایران اظهار کرد: این نوع کتاب‌ها برای اذهان ابتدایی و عمومی تولید می‌شود و در همه جای جهان طرفدار دارد. نویسندگان ایرانی هم از قبل سراغ آن‌ها رفته‌اند. بسیاری از فیلم‌های سینمایی هم مبنایشان چنین کتاب‌هایی بوده است زیرا این کتاب‌ها مبتنی بر حادثه هستند و پیچیدگی خاصی ندارند و سرگرم‌کننده بودن وجه غالب این کتاب‌هاست و به همین دلیل مخاطب عامش خیلی زیاد است.

او با مقایسه رمان‌های عامه‌پسند و کتاب‌های کمیک استریپ افزود: طیف خاصی از نوجوانان «شازده کوچولو» می‌خوانند و به آن علاقه‌مند می‌شوند که از مرحله کمیک استریپ گذشته باشند. این کتاب‌ها مانند رمان‌های عامه‌پسند تیراژ بالایی دارند، بسیار ساده نوشته می‌شوند و با تصویر آمیخته‌اند، داستان‌های ماجرایی دارند و سرگرم‌کننده هستند به همین دلیل ناشران، نویسندگان و تصویرگران فراوان دارند. ناشران حرفه‌ای معمولا به این نوع کتاب‌ها نزدیک نمی‌شوند و بیشتر ناشرای بازاری این کتاب‌ها را چاپ می کنند .

یوسفی با بیان این‌که این نوع کتاب‌ها شگفت‌انگیز نیستند، گفت: ندیده‌ام در زمینه ادبیات کودک، این کتاب‌ها به شکل جدی بررسی شوند در صورتی که لازم است بررسی شوند. اگر منفی برخورد نکرده باشم این کتاب‌ها کودکان را با کتاب آشنا و به ادبیات علاقه‌مند می‌کنند. کمیک استریپ‌ها زمینه‌های اولیه آشنایی کودک با پدیده‌ای به نام متن است. این نوع ادبیات کار خود را می‌کند، هرچند من نوعی زیاد با آن‌ها موافق نیستم زیرا ادبیتی در این کتاب‌ها نمی‌بینم اما جایگاه خود را دارد و تولید می‌شود.

او درباره کلیدواژه‌هایی مانند هیجان‌انگیز و ترسناک و حشتناک که در عنوان بسیاری از کتاب‌های منتشرشده برای نوجوانان دیده می‌شود، توضیح داد: معمولا کتاب‌هایی که شامل داستان پلیسی، معمایی و ژانر وحشت هستند، این عنوان‌ها را دارند. این کتاب‌ها هم مانند کمیک استریپ‌ها هستند. این کتاب‌ها، کتاب‌هایی در صفانده؛ کتاب‌هایی که نه سانسور با آن‌ها کاری دارد و نه کسی نظری راجع‌به‌شان دارد. حداقل در ایران این‌طور است. انگیزه اصلی تولید این کتاب‌ها هم چرخش سرمایه است. این کتاب‌ها به دلیل معمایی و ماجرایی بودن، مخاطب عام را جذب می‌کنند اما از نظر هنری معمولا کم می‌آورند و در ساختار هنری، آثار قابل توجهی نیستند. این کارها پول‌ساز هستند به همین دلیل ناشران سراغ این آن‌ها می‌روند تا بتوانند کتاب‌های متفاوت خود را چاپ کنند به همین دلیل همه ناشران کودک و نوجوان، عنوان‌های وحشت را دارند؛ غیر از ناشران دولتی که مجوز این کار را ندارند وگرنه بدشان نمی‌آید به این سمت بروند. ناشران خصوصی با انگیزه پول و سرگرمی سراغ این نوع ادبیات می‌روند و مخاطب عام هم از آن‌ها استقبال می‌کند به همین دلیل از این‌عنوان‌ها زیاد می‌بینید. در دوره‌ای ادبیات وحشت است، زمانی ادبیات ملودرام عاشقانه و... . این نوع کتاب‌ها همیشه بخشی از بازار کتاب بوده اما این‌که کدام وارد عرصه ادبیات شود و بماند از آغاز چالشی در ادبیات بوده و هست. این نویسنده ادبیات کودک و نوجوان درباره این‌که امسال نمایشگاه کتاب را در بخش کودک چطور دیده است، اظهار کرد: نمایشگاه در اصل در سیطره ناشران بازاری است. اگر بخواهید چهار کتاب برای کودک خود تهیه کنید، خیلی سخت است. پیش‌تر نام ناشر معتبر بود و می‌توانستید به اعتبار نام ناشر با خیال راحت کتاب بخرید اما این نام‌ها هم مشکوک شده است و قابل اتکا نیست و شاید به اتکای نام نویسنده بتوان آثاری را تهیه کرد.

او با تأکید بر سیطره دولت بر ادبیات کودک و نوجوان، بیان کرد: ما بخش خصوصی قدرتمندی نداریم که به مرور متوجه بشویم ناشر سوداگر است یا فرهنگی. نمی‌دانیم کتاب‌ها با چه انگیزه‌هایی تولید شده‌اند؛ من به عنوان نویسنده شک می‌کنم آیا برای ادبیات کودک چاپ شده یا نه؟ آیا سفارشی بوده و نویسنده سفارشی‌نویس است؟ امروز مخاطبان، پدرها و مادرها و یا نهادها باید کتاب‌ها را بخوانند بعد انتخاب کنند، هیچ راهی جز مطالعه شخصی و شناخت ندارید تا کتاب مفیدی در اختیار کودک خود بگذارید. باید بلد باشید و ادبیات کودک را بشناسید.

بخش بیست و نهم شرح خطبه متقین؛ سیره ائمه(ع) و مقام خوف(۲) / نوشتاری از دکتر ساداتی نژاد

سراج- حجت الاسلام و المسلمین دکتر سید مهدی ساداتی نژاد در ادامه سلسله یادداشت های شرح نهج البلاغه چنین نگاشته است:

در ادامه مبحث خوف که یکی از صفات متقین است چنین می گوییم که‌مقام خوف در روایات اینگونه آمده است:

۱ـ رسول خدا (ص) فرمود:
أعْلى النّاسِ مَنزِلَةً عِندَ اللهِ أخوَفُهُم مِنهُ
ارجمندترین انسانها از نظر مقام در پیشگاه خدا، آنان هستند که بیشتر از مقام خدا هراسان هستند.
بحارالانوار، ج ۷۷، ص ۱۸۰

۲ـ امیر مومنان علی(ع) فرمود:
إنّ اللهَ إذا جَمَعَ النّاسَ نادى فيهِم مُنادٍ: أيُّها النّاسُ، إنّ أقْرَبَكُمُ اليَومَ مِن اللهِ أشَدُّكُم مِنهُ خَوفا
هنگامی که قیامت برپا می شود، منادی حق چنین ندا می کند ای مردم! امروز مقرب ترین شما در پیشگاه خداوند، آن کسی است که در دنیا بیشتر از دیگران از عظمت خدا ترسان بود.

۳ـ امام صادق(ع) فرمود:
لا يكونُ العَبدُ مؤمنا حتّى يكونَ خائفا راجيا
عبد خدا به درجه کمال ایمان نمی رسد، مگر اینکه دارای دو خصلت خوف و امید باشد.

مقام خوف ائمه:
وَيُطعِمُونَ الطَّعامَ عَلى حُبِّهِ مِسْكِيناً وَ يَتِيماً وَ أَسِيراً إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللهِ لا نُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَلا شُكُوراً إِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبِّنَا يَوْمًا عَبُوسًا قَمْطَرِيرًا(سوره انسان۸-۱۰)

این اقدام اهل بیت در اطعام نیازمندان برای جلب و جذب صفات جمال الهی و رهایی ازترس گرفتارشدن در صفات جلال الهی است سیره امیرالمومنین در خوف از خداوند

وَ مِنْ خَبَرِ ضِرَارِ بْنِ حَمْزَةَ الضَّبَائِيِّ عِنْدَ دُخُولِهِ عَلَى مُعَاوِيَةَ وَ مَسْأَلَتِهِ لَهُ عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عليه السلام) وَ قَالَ فَأَشْهَدُ لَقَدْ رَأَيْتُهُ فِي بَعْضِ مَوَاقِفِهِ وَ قَدْ أَرْخَى اللَّيْلُ سُدُولَهُ وَ هُوَ قَائِمٌ فِي مِحْرَابِهِ قَابِضٌ عَلَى لِحْيَتِهِ يَتَمَلْمَلُ تَمَلْمُلَ السَّلِيمِ وَ يَبْكِي بُكَاءَ الْحَزِينِ وَ يَقُولُ : يَا دُنْيَا يَا دُنْيَا إِلَيْكِ عَنِّي أَ بِي تَعَرَّضْتِ أَمْ إِلَيَّ تَشَوَّقْتِ لَا حَانَ حِينُكِ هَيْهَاتَ غُرِّي غَيْرِي لَا حَاجَةَ لِي فِيكِ قَدْ طَلَّقْتُكِ ثَلَاثاً لَا رَجْعَةَ فِيهَا فَعَيْشُكِ قَصِيرٌ وَ خَطَرُكِ يَسِيرٌ وَ أَمَلُكِ حَقِيرٌ آهِ مِنْ قِلَّةِ الزَّادِ وَ طُولِ الطَّرِيقِ وَ بُعْدِ السَّفَرِ وَ عَظِيمِ الْمَوْرِدِ .

یک روز معاویه به یکی از دوستان امیر المؤمنین به نام ضرار گفت: مقداری از اوصاف و اخلاق علی ـ علیه السلام ـ را برایم شرح بده. گفت هر چه بگویم در امان هستم، گفت در امان خواهی بود ، ضرار گفت :

شهادت می‌دهم که او را در بعضی از مواقف دیدم به وقتی که شب پرده‌های خود را فرو افکنده بود، و او در محرابش به عبادت ایستاده، و محاسنش را به دست گرفته و چون شخص مار گزیده به خود می‌پیچید، و مانند انسان غمگین گریه می‌کرد و می‌گفت: ای دنیا، ای دنیا، از من دوری گزین، خود را به من عرضه می‌کنی یا آرزومند شده‌ای زمان وصالت نزدیک مباد، هرگز غیر مرا فریب ده، که مرا به تو نیازی نیست، تو را سه طلاقه کرده‌ام که آن را باز گشتی نیست. زندگیت کوتاه، بزرگیت اندک، و مرادت کوچک است. آه از کمی زاد، و درازی راه، و دوری سفر، و عظمت قیامت بحارالانوار (بیروت، داراحیاء التراث العربی)، ج ۴۱، ص ۲۱، ذیل روایت ۲۸ مناجات الخائفین ،این مناجات یکی از ادعیه بسیار ارزشمند از مناجات خمس عشر امام زین العابدین است که مضامین بسیار والا و عرفانی دارد که در بخش اول حس ترحم و کمال درماندگی را برای شنونده بیدار می کند.

لَيْتَ شِعْرِي، أَللشَّقاءُ وَلَدَتْنِي أُمِّي، أَمْ لِلْعَناءِ رَبَّتْنِي فَلَيْتَهَا لَمْ تَلِدْنِي وَلَمْ تُرَبِّنِي

نتیجه خوف الهی این است که امام صادق علیه السّلام فرمودند:

مَنْ خَافَ اللَّهَ أَخَافَ اللَّهُ مِنْهُ كُلَّ شَيْءٍ وَمَنْ لَمْ يَخَفِ اللَّهَ أَخَافَهُ اللَّهُ مِن كُلِّ شَيْءٍ». هر کس از خدا بترسد، خداوند همه چیز را از او ترسان خواهد ساخت و هر آن کس که از خدا نترسد، خداوند او را از همه چیز ترسان خواهد ساخت.

توضیحات تکمیلی رئیس صداوسیما درباره عملکرد ۲۰:۳۰، نظارت بر نمایش خانگی و پوشش حادثه متروپل

رئیس صداوسیما گفت: باید نظارت بر پلت‌فرم‌ها و شبکه خانگی جدّی‌تر دنبال شود. ما موظفیم به حفظ حریم خانواده و در نظارت بر محتوای صوت و تصویر نمی‌توانیم سهل‌انگاری بکنیم.

رئیس صداوسیما همزمان با سالروز گرامیداشت سوم خرداد و برگزاری نشست‌های دانشجویی، با دانشجویان دانشگاه صنعتی شریف دیدار و گفت‌وگو کرد.

در این دیدار، پیمان جبلی درباره موضوعات مختلفی صحبت کرد اما اصلی‌ترین موضوع درباره همکاری رسانه ملی با چهره‌ها و افراد باسابقه در تلویزیون بود، موضوعی که خود پیمان جبلی از آن به‌عنوان «استفاده از سرمایه‌های تلویزیون» یاد کرد.

اما پاسخ‌های صریح او به سؤالات دانشجویان درباره ماجرای بازگشت عادل فردوسی‌پور، خط نخوردن ایرج طهماسب و رضا عطاران، بازگشت چند برند به تلویزیون، تغییرات در ۲۰:۳۰ و شبکه نمایش خانگی، بحث‌برانگیز شد، تا جایی که روابط عمومی رسانه ملّی روز گذشته بیانیه‌ای صادر کرد و درباره بخشی از این صحبت‌ها، توضیحات تکمیلی داد.

در این بیانیه آمده بود که «متأسفانه برخی رسانه‌ها و گروه‌ها در فضای مجازی بخش‌هایی از دیدگاه‌های رئیس رسانه ملی، از جمله دیدگاه او درباره پشتوانه قانونی فعالیت و نظارت ساترا بر فضای تولید صوت و تصویر کشور را تحریف کردند.»

در حاشیه برنامه‌ای با پیمان جبلی گفت‌وگویی صمیمانه داشتیم تا او درباره برخی از بخش‌های دیگر صحبت‌های خود در دانشگاه شریف توضیحاتی تکمیلی‌تر ارائه بدهد. مشروح گفت‌وگوی تسنیم با رئیس صداوسیما را در ادامه بخوانید:

درباره ۲۰:۳۰ اظهاراتی داشتید؛ به‌نظر می‌رسد از روند این بخش ناراضی هستید، تغییرات دارای چه ابعادی است؟

ـ پیمان جبلی رئیس صداوسیما: من از زحمات همکاران عزیزم در معاونت سیاسی به‌ویژه در بخش پربیننده و پرمخاطب ۲۰:۳۰ کاملاً راضی‌ام و از زحماتشان قدردانی می‌کنم. ۲۰:۳۰ پدیده‌ای جریان‌ساز و تأثیرگذار است. بسیاری از تغییرات اساسی که به‌نفع حل مسائل مردم است توسط بخش خبری ۲۰:۳۰ ایجاد شده است و لذا کمال تشکر از همکاران‌مان دارم، منتها هر بخشی در رسانه ملی اعم از اخبار و برنامه‌ها، سریال‌ها و خیلی از بخش‌های دیگر صداوسیما نیاز به نوآوری، خلاقیت و تحول بیشتر دارد. جبلی در جلسه دانشگاه شریف درباره ۲۰:۳۰ گفته بود: در ۲۰:۳۰ حتماً باید موضوعات جدیدتر باشد، قرار بود این بخش به مسائلی بپردازد که جایی دیگر مطرح نمی‌شود اما چون پربیننده شد، همه شهوتی نسبت به آن پیدا کردند و انتظار دارند، اما بخش‌های پربیننده را به آهنگ خود برمی‌گردانیم، فکر کنم باید بیست و چهل راه بیندازیم!

نسبت به برخی از گزارشات ۲۰:۳۰ انتقاد می‌شود؛ همان گزارش‌هایی که درباره گرانی‌ها و مباحث اقتصادی تهیه شده است، به‌نظر می‌رسید نسبت به روزهای ابتدایی که نقادانه نسبت به برخی موضوعات ورود می‌کردند فاصله گرفتند؛ چرا این اتفاق رخ داده است؟

ـ پیمان جبلی رئیس صداوسیما: من به نظر همه کسانی که به این موضوع اعتقاد دارند، احترام می‌گذارم، اما باورم، این نیست. بخش خبری ۲۰:۳۰ با رویکرد متفاوت به رویدادها نگاه می‌کند و با هدف دیدنی‌تر شدن رویدادها و روایت رویدادها فعالیت می‌کند. در مورد گزارشاتی که شما به آن اشاره کردید هدف این گزارش‌ها، آن بود که نشان بدهد طرح اقتصادی دولت چه کمک شایانی توانسته است بر اقشار کم‌درآمد و دهک‌های پایین جامعه، داشته باشد، قصد و غرض از این گزارش‌ها این بود و شاید می‌توانست بهتر از این تهیه شود، اما هدف همکاران ما ساده‌سازی تأثیرات طرح اقتصادی دولت بر قشر آسیب‌پذیر و دهک‌های پایین جامعه بوده است.

در جمع دانشجویان دانشگاه شریف اشاره کردید که برای پوشش اخبار متروپل همه سرویس‌ها را به‌خط کردید اما با فشارهایی همراه شده است؛ این فشارها از کدام نهادها و افراد بود و نسخه‌ای از خبررسانی که هم‌اکنون شاهدش هستیم؛ نسخه قبل از فشارهاست یا بعد از آن؟

ـ پیمان جبلی رئیس صداوسیما: اولاً عرض کردیم یک صداوسیمای بی‌فشاری را تحویل نگرفتیم. صداوسیما همیشه پرفشار است. اما نکته‌ای که عرض کردم تمام نهادها به‌دلیل نقش و تأثیر بی‌مثال رسانه ملی، انتظار دارند این رسانه در مأموریت‌های ذاتی که به‌عهده‌شان است، یاری‌شان کند، لذا از این جهت ما در تعامل و هم‌افزایی با همه نهادها درعین‌حال که صدای مردمیم حتماً خواهیم بود. با توجه به اینکه گزارش‌هایی که از استان خوزستان به برخی از مقامات کشوری‌مان رسیده بود حاکی از آن بود که هیچ‌یک از مصدومین دیگر زیر آوار نیستند؛ به همین دلیل از ما خواستند با توجه به اینکه مصدومان زیر آوار وجود ندارند ما پوشش خبری‌مان را با توجه به اینکه ماجرا تمام شده بود، متوقف کنیم.

اما بعد از این‌که مشخص شد همچنان برخی از هموطنان‌مان زیر آوارند همان نهادها و مسئولین همراهی کردند و در بخش‌های خبری ما حاضر شدند؛ در نهایت همچون گذشته که از لحظه اول رویداد پوشش‌مان را شروع کردیم به همان شکل به پوشش‌مان ادامه دادیم. از اینجا لازم است از همکاران‌مان در صداوسیمای آبادان تشکر کنیم که به‌صورت شبانه‌روزی در حال پیگیری و اطلاع‌رسانی خبرند و همین الآن که با هم صحبت می‌کنیم در حال پوشش خبری این رویدادند.

*در صحبت‌هایی که مطرح کردید احساس می‌شد که بازگشت عادل فردوسی‌پور به تلویزیون به آن سادگی که تصور می‌شد نیست، چرا که صحبت‌هایتان دراین‌باره نسبت به روزهای ابتدایی ریاست شما بر صداوسیما فرق کرده بود، اتفاق جدیدی رخ داده است؟»

پیمان جبلی رئیس صداوسیما: با تمام جزئیات توضیح دادم، اما بارها گفته‌ام درب صداوسیما باز است شعار نیست، اعلام نیاز است؛ تعارف نیست.

رئیس صداوسیما در دیدار با دانشجویان به نام ایرج طهماسب و رضا عطاران هم که رسید این نکته را یادآور شد که «آقای طهماسب بزرگ‌شده صداوسیماست، سرمایه صداوسیماست. «کلاه‌قرمزی» ایشان برند ثبت‌شده صداوسیما است، مگر می‌شود ما از ایشان چشم برداریم؟ مسئله چیز دیگری است، عید قرار بود در خدمتشان باشیم به شما اطمینان می‌دهیم آقایان ایرج طهماسب، رضا عطاران و محمدرضا حیاتی جزو خط‌خورده‌های سازمان صداوسیما نیستند.»

جبلی در مورد نمایش خانگی هم گفت: همان‌طور که در آنجا اشاره کردم باید نظارت بر پلت‌فرم‌ها و شبکه خانگی جدّی‌تر دنبال شود. ما موظفیم به حفظ حریم خانواده و در نظارت بر محتوای صوت و تصویر نمی‌توانیم سهل‌انگاری بکنیم.

منتفی شدن مستند «خرمدین» و حکایت کمدی‌هایی که مثل موریانه سینما را می‌خورند

جمیل رستمی که فیلم «بی‌تار»ش به دلیل اختلاف‌هایی هنوز تکمیل نشده و اجازه ساخت مستندی از قتل بابک خرمدین را هم پیدا نکرد، قصد دارد یک فیلم سینمایی جدید و یک سریال برای شبکه نمایش خانگی بسازد.

جمیل رستمی که این روزها مشغول نوشتن برای پروژه‌های جدید خود است در گفت‌وگویی با ایسنا درباره سرانجام فیلم سینمایی «بی‌تار» که سال ۱۳۹۸ در مرحله ساخت بود توضیح داد: به دلیل اختلاف با تهیه‌کننده چند روزی از فیلمبرداری باقی مانده که البته اگر هم نتوانیم کار را پیش ببریم با ویژوال افکت دقیق می‌توان جایگزین کرد ولی صحنه‌های آخر فیلم به استناد مصوبه فارابی که پروژه را حمایت مالی کرده، باقی مانده است. در این فیلم بسیاری از عوامل حرفه‌ای و مطرح سینما مثل محمود کلاری، جهانگیر میرشکاری، عباس بلوندی همکاری کردند و متاسفانه به پشتوانه فیلم «سرو زیر آب» با تهیه‌کننده همکاری کردیم که فعلا مشکل ما در شورای حل اختلاف خانه سینما در دست بررسی است.

او که به تازگی برای دریافت پروانه ساخت فیلم «ژانی گهل» که در خارج از ایران تولید شده و در سال ۲۰۰۸ به اسکار معرفی شده بود، به سازمان سینمایی درخواست مجوز داده است، درباره فعالیت‌های جدیدش گفت که قصد دارد یک فیلم سینمایی و یک سریال برای شبکه نمایش خانگی را شروع کند و گفت: امیدوارم به زودی بتواند آن‌ها را به پیش تولید برساند. رستمی درباره اینکه چه شده که او هم از سینما سراغ شبکه نمایش خانگی رفته است؟ گفت: به نظر میرسد شبکه نمایش خانگی بازار داغ‌تری نسبت به سینما دارد چون اقتصاد، ستون اساسی سینماست. البته این شبکه هم - با احترام به دوستان - وضعیتی دارد که انگار باید ۳۰ سال را هم آنجا طی کنید. یک دنیای دیگر و انگار یک کشور دیگری است. سختی‌های خاص خودش را دارد و ما فعلا در مرحله نگارش فیلمنامه و رایزنی هستیم.

او افزود: در هفته های آینده برای گرفتن مجوز اقدام می‌کنیم ولی هنوز با پلتفرمی صحبت نکردیم چون ما تعیین کننده بازار نیستیم، بخصوص آنکه، نوع فیلمسازی که من با آن شناخته می‌شوم ممکن است خیلی زیاد باب دل همه نباشد و قطعا نگرانی‌هایی دارند که ما هنری‌ساز هستیم و شاید مخاطب را خوب نشناسیم؛ البته از نظر آن‌ها.

کارگردان «مرثیه برف» که یک سریال اجتماعی را خواهد ساخت، درباره اینکه آیا نمی‌خواهد سراغ ژانر کمدی که این روزها بیشتر طرفدار دارد برود؟ گفت: من توانایی ساخت کمدی ندارم ضمن اینکه به نظرم همه دوستان پخش‌کننده و سازنده (کمدی) در سینما، خودشان هم خوب می‌دانند که چه می‌کنند و فقط شرایط روز و روزمرگی را می‌بینند که صندلی‌ها از مخاطب پر است ولی نمی‌دانند چه آسیب‌هایی با این نوع آثار به سینما می‌زنند. این کار مثل موریانه در حال خوردن و از بین بردن فرهنگ و سینمای کشور است که بیش از صد سال برای آن زحمت کشیده شده است.

او در پایان درباره مستندی که می‌خواست از ماجرای قتل بابک خرمدین که به دست والدینش کشته شد، بسازد هم گفت: چند جلسه نزد مقامات وزارت دادگستری رفتم که خیلی هم محبت کردند و استقبال کردند ولی در آخر یک نه محترمانه به من گفتند که قانون اجازه نمی‌دهد بویژه آنکه از این دست پرونده‌ها با شرایط سخت‌تر و پیچیده‌تر بسیار زیاد است اما این یک مورد بخاطر شخص بابک خرمدین و توجه رسانه‌ها مطرح شد. البته من هم قصد نداشتم به لحاظ خبری روی این اتفاق کار کنم بلکه می‌خواستم با بُعد سینمایی و روانکاوانه قضیه را ببینم که متاسفانه نشد. همچنین ستون اصلی روایتی که من در نظر داشتم پدر بابک خرمدین بود که از دنیا رفت و دیگر شرایط مهیا نبود.

دبیر پژوهش روزنامه سراج
حجت الاسلام استاد مجتبی خندان
موضوع : آسیب شناسی و انحرافات اجتماعی
از دیدگاه علامه محمد تقی مصباح یزدی

بخش اول

اوَاحْذَرُوا مَا نَزَلَ بِالأُمَمِ قَبْلَكُمْ مِنَ الْمَثُلاتِ بِسُوءِ الأَفْعَالِ وَذَمِيمِ الأَعْمَالِ، فَتَذَكَّرُوا فِي الْخَيْرِ وَالشَّرِّ أَحْوَالَهُمْ، وَاحْذَرُوا أَنْ تَكُونُوا أَمْثَالَهُمْ. فَإِذَا تَفَكَّرْتُمْ فِي تَفَاوُتِ حَالَيْهِمْ فَالْزَمُوا كُلَّ أَمْرٍ لَزِمَتِ الْعِزَّةُ بِهِ شَأْنَهُمْ، وَزَاحَتِ الأَعْدَاءُ لَهُ عَنْهُمْ وَمُدَّتِ الْعَافِيَةُ بِهِ عَلَيْهِمْ وَ انْقَادَتِ النِّعْمَةُ لَهُ مَعَهُمْ وَوَصَلَتْ بِهِ الْكَرَامَةُ عَلَيْهِ حَبْلَهُمْ، مِنَ الاجْتِنَابِ لِلْفُرْقَةِ وَاللُّزُومِ لِلأُلْفَةِ وَالتَّحَاضِّ عَلَيْهَا وَالتَّوَاصِي بِهَا، وَاجْتَنِبُوا كُلَّ أَمْرٍ كَسَرَ فِقْرَتَهُمْ وَأَوْهَنَ مُنَّتَهُمْ مِنْ تَضَاغُنِ الْقُلُوبِ وَتَشَاحُنِ الصُّدُورِ وَتَدَابُرِ النُّفُوسِ وَتَخَاذُلِ الأَيْدِي؛

از کیفرهایی که بر اثر کردار بد و کارهای ناپسند بر امت‌های پیشین فرود آمد خود را حفظ کنید و حالات گذشتگان را در خوبی‌ها و سختی‌ها به یاد آورید و بترسید که همانند آن‌ها باشید! پس آن‌گاه که در زندگی گذشتگان مطالعه و اندیشه می‌کنید، عهده‌دار چیزی باشید که عامل عزت آنان بود و دشمنان را از سر راهشان برداشت و سلامت و عافیت زندگی آنان را فراهم کرد و نعمت‌های فراوان را در اختیارشان قرار گذاشت و کرامت و شخصیت به آنان بخشید که از تفرقه و جدایی اجتناب کردند و بر وحدت و همدلی همت گماشتند و یکدیگر را به وحدت واداشته به آن سفارش کردند.

انقلاب اسلامی ایران، با تمام دستاوردها و عظمتی که دارد، آسیب‌های جدّی‌ای را نیز در پیش روی خود دارد که بی‌توجهی به این آسیب‌ها می‌تواند تمام آن دستاوردها را بر باد دهد. اصولاً هر حرکت اجتماعی که ابعاد وسیع‌تری دارد و دستاوردهای بزرگ‌تری را به ارمغان آورده است، دشمنان بزرگ‌تری، هم در عرصه داخل کشور و هم در عرصه جهانی دارد. از این‌رو، پرداختن به این بحث می‌تواند زوایای مختلف نفوذ دشمنان داخلی و خارجی به نظام اسلامی را نشان دهد و سدّی در برابر نفوذ بیگانگان و اجانب ایجاد کند.

پیش‌فرض‌های بحث آسیب‌شناسی انقلاب اسلامی

بحث از آسیب‌شناسی هر انقلابی، مستلزم آن است که پیش‌فرض‌هایی در این زمینه پذیرفته شود و اساساً پرداختن به این بحث، بدون پذیرفتن پیش‌فرض‌های آن معنا نخواهد داشت.

اولین پیش‌فرض در این زمینه آن است که هرگاه سخن از آسیب‌شناسی انقلاب به میان می‌آید، به‌این معنا خواهد بود که انقلاب به صورت یک موجود زنده بالنده تصور شده است که هدف مطلوبی دارد و به سوی آن هدف حرکت می‌کند؛ اگر توفیق بالندگی پیدا کرد و به سمت هدف حرکت کرد، انقلابی سالم است و اگر مانعی بر سر حرکت آن پیدا شد و از پیشرفت آن جلوگیری به عمل آمد، این انقلاب بیمار و آفت‌زده است.

پیش‌فرض دیگر این است که این انقلاب که یک موجود زنده و پویای متحرک است، باید برای رسیدن به هدف مطلوب از مسیر معیّنی حرکت کند، مسیری که دارای شرایط و ضوابطی خاص است. بنابراین، اگر این ویژگی در یک انقلاب وجود داشته باشد، انقلابی سالم خواهد بود، در غیر این‌صورت آن انقلاب بیمار است و باید علایم بیماری را مورد شناسایی قرار داد و وسایل معالجه آن را فراهم ساخت. اما وقتی کسی انقلاب را فقط یک پدیده طبیعی و جبری بداند که گاهی اوقات نوساناتی را نیز به همراه دارد، دیگر نمی‌توان انقلابی را سالم یا بیمار نامید، زیرا در این‌جا یک قانون جبری تاریخی حاکم است و از این‌رو خوب و بد یا سلامت و بیماری در مورد آن صادق نیست.

در بحث حاضر، پیش‌فرض دیگری نیز وجود دارد و آن این‌که هدف در این‌جا آسیب‌شناسی انقلاب اسلامی است، نه هر انقلابی. از این‌رو لازم است که ماهیت انقلاب اسلامی از قبل مشخص شده باشد و وجه ممیز آن نسبت به سایر حرکت‌ها و انقلاب‌ها تبیین گردیده باشد. این امر در دروس پیشین مورد توجّه قرار گرفت و وجه ممیز انقلاب اسلامی نسبت به سایر انقلاب‌ها مشخص گردید.

انواع آسیب‌های فراروی نظام اسلامی

آسیب‌های فراروی نظام را در دو قالب می‌توان در نظر گرفت. بخشی از این آسیب‌ها و تهدیدها از داخل کشور و برخی دیگر، از خارج بر نظام تحمیل می‌شود. البته تقسیم عوامل آسیب‌رسان به عوامل داخلی و خارجی، و این معنا نخواهد بود که دو نوع مجزا و مباین آسیب وجود دارد که یکی به دست دشمنان خارجی و دیگری به دست عناصر داخلی به اجرا درمی‌آید؛ بلکه در هر نوع آسیبی که متوجه نظام می‌شود، ممکن است هم عناصر داخلی و هم خارجی مشارکت داشته باشند؛ حال یا این طرح‌ها از داخل شروع و به وسیله دشمنان خارجی تقویت می‌شود و یا فرمول و دستور این طرح‌ها از خارج داده می‌شود و مزدوران داخلی، آن را پیاده می‌کنند.